

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **V. Ch.**, narozen X,
státní příslušnost Republika Kazachstán,
bytem X,
zastoupen advokátem Mgr. Robertem Plickou,
sídlem Národní 58/32, 110 00 Praha,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2024, č. j. OAM-1341/ZA-ZA11-K01-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2024, č. j. OAM-1341/ZA-ZA11-K01-2024, jímž bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (dále jen „zákon o azylu“) zastaveno s tím, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

azyly. Zároveň žalobce navrhl, aby soud uložil žalobci povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě konstatoval, že podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, neboť jeho situace je stále kritická. Jako osoba se závažnými zdravotními obtížemi se nachází v postavení osoby nepožívající žádnou státní identitu a v důsledku toho ani nepožívá ochranu žádného státu. Novou skutečností odůvodňující jeho opakovanou žádost je existence dokladu vydaného Velvyslanectvím Kazachstánu v České republice, který prokazuje, že žalobce není občanem Kazachstánu. Žalobce trval na tom, že žalovaný na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým závěrům a nesprávně posoudil přípustnost opakované žádosti žalobce.
3. Žalobce trval na tom, že je osobou bez státní příslušnosti. Tuto skutečnost dokládal potvrzením vydaným Velvyslanectvím Kazachstánu v České republice. Tento dokument dle jeho názoru dokládá skutečnost, kterou žalobce opakovaně uváděl již v předchozím řízení o azyly, tedy že je osobou, která nemá kazašské státní občanství. Současně žalobce předložil žalovanému skutečnosti, které dle jeho názoru nasvědčují tomu, že má na Českou republiku hluboké a trvající vazby. Do České republiky přicestoval v roce 1996 se svou rodinou. Na území České republiky pobýval na základě povolení k trvalému pobytu. Toto povolení mu bylo v důsledku páchání trestné činnosti odňato a byla mu v roce 2020 uložena povinnost vycestovat z území.
4. Žalobce uvedl, že v rámci projednávání jeho první žádosti o mezinárodní ochranu se správní orgán zaobíral otázkou jeho státního občanství. Žalobci bylo dle jeho názoru přikládáno k tíži, že nijak nedoložil skutečnost, že není občanem Kazachstánu. Správní orgán dospěl k závěru, že nebylo prokázáno, že žalobce skutečně občanství Kazachstánu pozbyl či mu bylo odebráno. V řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu žalobce předložil oficiální dokument vydaný Konzulárním oddělením Velvyslanectví v Kazachstánu. Tento dokument dle žalobce potvrzuje, že žalobce nemá občanství Kazachstánu, neboť je pozbyl v souladu s čl. 21 bod 5 zákona Republiky Kazachstán o státním občanství Republiky Kazachstán ze dne 20. 12. 1991.
5. Žalovaný však zpochybnil pravost a správnost tohoto dokumentu. Žalovaný poukazoval, že z odkazu na právní ustanovení vyplývá, že žalobce měl pozbýt státní občanství Kazachstánu z důvodu, že nabyl státní občanství jiného státu. Vzhledem k tomu, že žalobce tvrdil, že nedisponuje občanstvím žádného státu, žalovaný konstatoval, že lze o správnosti a pravosti předmětného dokumentu o zániku občanství pochybovat, případně že před vydáním uvedeného dokumentu žalobce úmyslně zamlčel podstatné skutečnosti, aby jej získal. S tím však žalobce důrazně nesouhlasí. Trval na tom, že předmětný dokument splňuje veškeré náležitosti, které zaručují jeho právní relevanci a důvěryhodnost. Dle žalobce uvedený dokument potvrzuje jeho tvrzení, že není státním příslušníkem Kazachstánu, což odpovídá skutečností uvedeným v opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Zpochybnění uvedeného dokladu ze strany žalovaného nebylo dle žalobce podloženo žádným relevantním důkazem. Žalobce trval na tom, že žalovaný vycházel výlučně ze svých domněnek.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

6. Žalobce trval na tom, že žalovaný nezohlednil specifickou situaci žalobce. Vyhodnocení jeho zdravotní a osobní situace bylo provedeno dle jeho názoru pouze formálně, bez jakéhokoli hlubšího zohlednění reálné složitosti a bezvýhodnosti jeho situace. Žalobce trval na tom, že žalovaný pouze obecně konstatoval informace, které se vztahují k jeho situaci, přičemž vychází z domněnek, které nejsou podloženy konkrétními důkazy. Zásadní je dle žalobce skutečnost, že je osobou bez státní příslušnosti Kazachstánu. Není schopen vykonávat základní životní a právní úkony ve vztahu ke Kazachstánu, jelikož nebude do této země vůbec vpuštěn. Žalovaný se těmito základními skutečnostmi dle žalobce vůbec nezabýval a pouze konstatoval, že žalobce je údajně osobou schopnou zajistit si vlastní záležitosti. Žalovaný dle žalobce zcela opomenul, že žalobce nemá na Kazachstán žádné vazby ani sociální kontakty, nemá zde místo k bydlení ani prostředky, aby si bez pracovního uplatnění bydlení zajistil. Zcela zásadní je dle žalobce vážná újma na jeho zdraví a životě, která mu hrozí, pokud by byl nucen se vrátit do Kazachstánu nebo nelegálně setrvat na území České republiky.
7. Žalobce trval na tom, že je na území České republiky schopen zajistit si pracovní uplatnění, které mu spolu s invalidním důchodem a zdravotní péčí poskytovanou na základě veřejného zdravotního pojištění umožňují přes značnou míru chronických bolestí a nepohodlí samostatně fungovat a postarat se o své potřeby.
8. Dále žalobce namítal nesprávné posouzení oprávněnosti podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Trval na tom, že za novou skutečnost je nutno považovat potvrzení Konzulárního oddělení Velvyslanectví Kazachstánu, které dokládá, že žalobce není státním občanem Kazachstánu. Jde dle jeho názoru o novum, které nemohlo být žalobcem uplatněno v předchozím řízení. Tato nová skutečnost dle žalobce má přímý doklad na rozhodování ve věci, neboť je postaveno na jisto, že v Kazachstánu nemá žádnou právní ochranu. Závěr žalovaného, že předmětný dokument není novou skutečností je dle žalobce neudržitelný, neboť právě toto potvrzení je dle jeho názoru klíčovým faktorem pro posouzení jeho situace. Žalobce se nachází v bezvýhodné situaci bez státní příslušnosti a tím i bez možnosti čerpat ochranu země původu.
9. Žalobce trval na tom, že žalovaný se blíže nezabýval právním posouzením toho, zda potvrzení o neexistenci občanství představuje novou skutečnost, kterou žalobce nemohl v původním řízení uplatnit. Žalovaný pouze konstatoval, že neshledal, že by doložení tohoto dokumentu vneslo do azylového příběhu žalobce nějaké novum a nepředstavuje tedy novou skutečnost podle § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Následně pouze odkázal na již dříve vydané rozhodnutí o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a bez dalšího přijal závěry obsažené v tomto rozhodnutí. Takový postup žalovaného považuje žalobce za nepřezkoumatelný, neboť postrádá bližší a konkrétní odůvodnění. Žalovaný dle názoru žalobce neuvedl, proč potvrzení o neexistenci občanství nemůže být považován za novum v podané žádosti o mezinárodní ochranu a své závěry postavil výlučně na výsledcích původního řízení.
10. Žalobce trval na tom, že neposkytnutí mezinárodní ochrany v jeho případě je nehumánní. V demokratické a právním státě je dle jeho názoru nepřijatelné a neobhajitelné, aby zdravotně postižená osoba byla poslána do jí cizí země, kde s největší pravděpodobností skončí bez domova a zdravotní péče. Žalobce trval na tom, že v takovém případě by bylo ohroženo nejen jeho zdraví ale i jeho život.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

11. Žalovaný konstatoval, že neshledal důvody pro meritorní přezkoumávání žádosti žalobce, neboť žalobce neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení řízení. Dále poukázal na skutečnost, že ani v Kazachstánu nedošlo ke změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
12. Žalovaný vycházel při posouzení žádosti žalobce především z jeho výpovědi, z rozhodnutí z předchozího řízení a z informací, které shromáždil o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Kazachstánu. Žalovaný uvedl, že porovnal důvody současné žádosti o udělení mezinárodní ochrany s tvrzeními žalobce, které uvedl ve své předchozí žádosti, a zjistit, že žalobce uvádí v podstatě totožné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se tam vrátit. Žalobce poukazoval na svůj zdravotní stav a absenci státního občanství Kazachstánu. Tato tvrzení již byla dle žalovaného řádně posouzena v rámci předešlého správního řízení o mezinárodní ochraně.
13. Žalovaný konstatoval, že zdravotní stav žalobce byl totožný jako v době předchozího správního řízení. K potvrzení Konzulárního oddělení Velvyslanectví Republiky Kazachstán žalovaný uvedl, že toto potvrzení odkazuje na ustanovení zákona o státní občanství Republiky Kazachstán, ve kterém se konstatuje, že státní občanství Kazachstánu se pozbývá, pokud osoba nabyла občanství jiného státu. Žalobce však tvrdí, že je osobou bez státní příslušnosti, což je v rozporu s uvedeným ustanovením zákona o státním občanství Republiky Kazachstán. Z uvedeného důvodu má žalovaný závažné pochybnosti o pravosti předmětného dokumentu, případně se domnívá, že žalovaný zamlčel kazachstánským orgánům zásadní skutečnosti. Ovšem bez ohledu na skutečnost, zda je žalobce občanem Kazachstánu či nikoliv odkázal žalovaný na své rozhodnutí o předchozí žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. V rámci tohoto předchozího rozhodnutí se žalovaný zabýval postavením žalobce v Kazachstánu jako osoby bez státní příslušnosti. Dle žalovaného tedy bez ohledu na výše uvedené potvrzení byla situace žalobce po jeho návratu do země původu meritorně posouzena a žalovaný tedy neshledal, že by předložení předmětného potvrzení vneslo do azylového příběhu žalobce nějaké novum, respektive, že by existence tohoto potvrzení mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

Replika žalobce

14. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které zdůraznil, že není možné zpochybňovat pravost potvrzení vydaného Konzulárním oddělením Velvyslanectví Republiky Kazachstán. Dle žalobce se jedná o veřejnou listinu. Toto potvrzení žalobce považuje za důkaz jeho tvrzení, že není občanem Kazachstánu. V důsledku toho nemá nárok na ochranu tohoto státu. Spekulace žalovaného o pravdivosti předloženého potvrzení považuje žalobce za nepodložené. Pokud měl žalobce závažné pochybnosti o pravosti potvrzení, měl vyvinout vlastní činnost, která by tyto pochybnosti odstranila. Pochybnosti žalovaného o pravosti potvrzení nemohou být dle žalobce použity jako argumenty pro odmítnutí žádosti žalobce, pokud se žalovaný nijak nepokusil tyto pochybnosti odstranit. Dle žalobce existence předmětného potvrzení mění celkové posouzení právního postavení žalobce. Proto považuje žalobce tvrzení, že tento dokument není novou skutečností, za neudržitelné.
15. Žalobce v replice opětovně zdůraznil, že dle jeho názoru skutečnost, že předložil oficiální potvrzení o zániku občanství, představuje novou zásadní skutečnost, která má přímý dopad Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

na jeho žádost o mezinárodní ochranu. V předchozím řízení žalobce nebyl schopen prokázat absenci státní příslušnosti, což mu bylo přičítáno k tíži. Nyní tuto skutečnost dokládá oficiální dokument. Žalobce zdůraznil, že zákon o azylu nevyžaduje k podání opakované žádosti změny ve státě, ale změny v hmotněprávním postavení žadatele, což v tomto případě dle názoru žalobce nově předložené potvrzení představuje.

16. Žalobce trval na tom, že žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí bez bližšího odůvodnění nesprávně uzavřel, že předložené potvrzení není novou skutečností v řízení. Místo posouzení pouze odkázal na dříve vydané rozhodnutí, aniž by řádně zhodnotil předložené důkazy. Závěr, že potvrzení nepředstavuje novou skutečnost, nebyla dle žalobce dostatečně odůvodněna, a proto je žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
17. Dále žalobce zdůraznil, že v žalobou napadeném rozhodnutí absentuje vyhodnocení postavení žalobce jakožto osoby bez státní příslušnosti jakéhokoliv státu. Žalovaný se nijak nezabýval skutečností, že žalobce, jako osoba bez státní příslušnosti, nebude vůbec na území Kazachstánu vpustěn.
18. Žalobce trval na tom, že žalovaný postupoval v rozporu s § 3 správního řádu, když nezjistil stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Jednání soudu

19. Právní zástupce žalobce při jednání soudu odkázal na písemná podání soudu. Právní zástupce uvedl, že žalovaný trvá na tom, že novou skutečností v jeho opakované žádosti o mezinárodní ochranu je potvrzení Velvyslanectví Republiky Kazachstán, ve kterém je potvrzeno, že žalobce pozbyl státní občanství Republiky Kazachstán. V důsledku toho je osobou bez státní příslušnosti. Právní zástupce dále uvedl, že žalobce se bez státního občanství do Kazachstánu ani vrátit nemůže, neboť v současné době nedisponuje žádným dokladem totožnosti. V důsledku uvedených skutečností měla být opakovaná žádost žalobce o mezinárodní ochranu dle jeho právního zástupce meritorně projednána.
20. Pověřený pracovník žalovaného při jednání soudu uvedl, že trvá na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí a nedůvodnosti žaloby. Pověřený pracovník žalovaného zdůraznil, že pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu není podstatná skutečnost, že žalobce nemá státní občanství. Jeho žádost se posuzuje ve vztahu k zemi původu, což v daném případě byl Kazachstán. Pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu dle pověřeného pracovníka žalovaného rovněž není podstatné, zda by žalobci byl umožněn vstup do Kazachstánu či nikoli. Pověřený pracovník žalovaného trval na tom, že v daném případě v opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu nebyly uvedeny žádné nové azylově relevantní skutečnosti.

Posouzení věci soudem

21. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává – s výjimkou vyplývající z § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 odst. 1 a 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany – zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

22. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce dle 1. 11. 2019 podal svou první žádost o udělení mezinárodní ochrany. O této žádosti bylo rozhodnuto rozhodnutím ze dne 30. 8. 2024, č. j. OAM-922/ZA-ZA11-P10-R2-2021. Tímto rozhodnutím byla žalobcova žádost zamítnuta. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 9. 2023. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal správní žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Soud jeho žalobu rozsudkem ze dne 19. 2. 2024, č. j. 42 Az 4/2023-4, zamítl. Proti tomuto rozsudku žalobce podal kasační stížnost, která byla Nejvyšším správním soudem usnesením ze dne 10. 7. 2024, č. j. 1 Azs 54/2024-48, odmítnuta pro nepřijatelnost. Usnesení nabylo právní moci dne 17. 7. 2024. Dne 4. 10. 2024 podal žalobce opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako na zásadní novou skutečnost žalobce poukazoval na potvrzení konzulárního oddělení Velvyslanectví Republiky Kazachstán v České republice, dle kterého žalobce není občanem Republiky Kazachstán. Tato žádost byla žalobou napadeným rozhodnutím shledána jako nepřipustná a řízení o ní bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.
23. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu platí, že *žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.*
24. Z § 11a odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že *podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které*
 - a) *nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a*
 - b) *svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.*
25. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu platí, že *řízení se dále zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.*
26. K otázce posuzování opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany se podrobně vyjádřil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65. V tomto rozsudku především dospěl k závěru, že hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud rovněž uvedl, že *„institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího*

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele.“ Vložil zde také, že „ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. res iudicata, resp. v daném případě res administrata.“

27. Z právě uvedených závěrů tak plyne, že účelem institutu opakované žádosti není umožnit pouze na základě upřesnění již uvedených tvrzení či skutečností, které žadatel uvedl ve své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, opětovné věcné posouzení této žádosti. Jeho hlavním účelem je umožnit opětovné posouzení pouze v případech, kdy se v době od předchozího rozhodnutí o žádosti objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly azylově relevantním způsobem ovlivnit postavení žadatele a současně je tento žadatel nemohl během předchozího řízení uplatnit.
28. V rozsudku ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, pak Nejvyšší správní soudu tyto své závěry doplnil v tom smyslu, že v případě, že bylo řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřípustnost podle § 25 písm. i) zákona o azylu, soud v řízení o žalobě proti takovému rozhodnutí zkoumá pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Azylově relevantní důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době podání první žádosti. Tedy zda je mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody. Ty mohou zpravidla spočívat v tom, že žadatelé o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli uvést z objektivních či legitimních subjektivních příčin.
29. Je tedy evidentní, že jádrem soudního přezkumu takového rozhodnutí je především posouzení otázky, zda byly při jeho vydání skutečně splněny podmínky pro aplikaci § 10a odst. 1 písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu.
30. Odůvodnění rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl o zastavení řízení z důvodu nepřípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí vždy obsahovat zdůvodněné závěry o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, bod 19).
31. Napadené rozhodnutí uvedené požadavky na náležitosti odůvodnění splňuje.
32. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí zřekapituloval důvody pro opakované podání žádosti o mezinárodní ochranu, které žalobce uvedl ve své žádosti ze dne 9. 10. 2024. Žalobce uvedl, že je bez státní příslušnosti a ke svému tvrzení předložil potvrzení konzulárního oddělení Velvyslanectví Republiky Kazachstán v České republice. Do České republiky přicestoval jako dítě z Kazachstánu. V České republice byl držitelem povolení k trvalému pobytu. Tomu bylo odebráno v roce 2020 v důsledku páčání trestné činnosti. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že v roce 2017 jej srazilo auto, měl poraněnou pánev, močové cesty a střeva a byl ochrnutý na obě nohy. Od té doby má vývod, kolostomii, neudrží moč a Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

špatně chodí. Žalobce výslovně uvedl, že jeho zdravotní stav se od minulé žádosti o mezinárodní ochranu nijak nezměnil.

33. Dále žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí shrnul skutečnosti, které posuzoval v rámci jeho předchozí žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že nebylo zjištěno, že by byl žalobce v minulosti státními orgány Kazachstánu nějak terorizován, diskriminován, nebo s ním bylo hrubě zacházeno. Dále uvedl, že sice v předchozím rozhodnutí nebylo prokázáno, že žalobce pozbyl státní občanství Kazachstánu, přesto se zabýval postavením osob bez státní příslušnosti v Kazachstánu, a shledal, že postavení oficiálně registrovaných osob bez státní příslušnosti je v Kazachstánu zdokumentováno a tyto jsou považovány za osoby s trvalým pobytem. Dále zdůraznil soběstačnost žalobce a možnost jeho podpory ze strany rodiny, kdy otec je doposud státním občanem Kazachstánu. Žalovaný v rozhodnutí o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu zhodnotil postavení etnických menšin, bezpečnostní situaci a zdravotní stav žalobce. Byla vyžádána informace EUAA-MedCOI týkající se dostupnosti péče urologa a gastroenterologa včetně dostupnosti gastroenterologických materiálů a stomické zdravotní sestry. Na základě zjištěných skutečností žalovaný první žádost žalobce o mezinárodní ochranu zamítl.
34. Dále žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že poté, co posoudil důvody, jimž žalobce odůvodnil svou opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, dospěl k závěru, že se jedná o stejné důvody, které již žalobce uplatnil v řízení o své první žádosti, tj. zdravotní stav a absence státního občanství.
35. Žalovaný se pak v žalobou napadeném rozhodnutí stručně věnoval porovnání zdravotní stavu žalobce v současné době oproti době podání jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, posouzení otázky, zda předložení potvrzení o zániku jeho státního občanství v Kazachstánu je novou skutečností ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a posouzení informací o zemi původu žalobce.
36. Žalobce ve své žalobě nikterak nezpochybňoval správnost závěru žalovaného ohledně toho, že jeho zdravotní stav se oproti původní žádosti o mezinárodní ochranu prakticky nezměnil a nezpochybňoval ani správnost závěrů žalovaného o bezpečnostní situaci v Kazachstánu. Jediná relevantní námitka žalobce směřovala proti posouzení potvrzení o zániku státního občanství jako skutečnosti, která není novou skutečností ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
37. Žalovaný ohledně pravdivosti předmětného potvrzení vyjádřil v žalobou napadeném rozhodnutí pochybnosti vzhledem k důvodu údajného zániku kazašského občanství žalobce. Dále k posouzení této skutečnosti uvedl: *„Bez ohledu na výše uvedené, tedy zdali žadatel je (o kteréžto skutečnosti je správní orgán přesvědčen) či není občanem Republiky Kazachstán, odkazuje správní orgán na své rozhodnutí vydané v rámci předešlého správního řízení o mezinárodní ochraně, v rámci kterého se postavením žalobce v Kazachstánu jako údajně osoby bez státní příslušnosti podrobně zabýval, bez ohledu na výše doložené potvrzením tak byla v této souvislosti již situace žadatele po jeho návratu do vlasti meritorně posouzena a správní orgán tak neshledal, že by doložení tohoto potvrzení vneslo do azylového příběhu žadatele nějaké novum, resp. že by existence tohoto potvrzení mohla představovat novou skutečnost ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Správní orgán se seznámil se Zprávou Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 2023, 22. dubna 2024, která shodně se Zprávou Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 2020, 30. března 2021, ze které správní orgán vycházel v*

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

rámci posuzování předešlé žádosti jmenovaného o mezinárodní ochranu, uvádí, že osobám, které vláda uznala jako osoby bez státní příslušnosti, poskytoval zákon celou řadu práv, přičemž předmětné zprávy se co do hodnocení postavení osob bez státní příslušnosti v Republice Kazachstán shodují a na základě aktuální zprávy rozhodně nelze dovodit jakékoliv zhoršení postavení těchto osob v Kazachstánu.“

38. Z výše uvedeného dle soudu vyplývá, že se žalovaný srozumitelně a přezkoumatelně vypořádal s otázkou, zda předložení potvrzení o zániku žalobcova občanství Republiky Kazachstán je novou skutečností ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Svůj závěr žalovaný opřel o skutečnost, že v předchozím rozhodnutí o žádosti žalobce se zabýval postavením osob bez státní příslušnosti v Kazachstánu s tím, že dospěl na základě zpráv o zemi původu k závěru, že osoby bez státního občanství nejsou v Kazachstánu pronásledovány disponují širokou paletou práv. Absence státního občanství tedy dle závěrů obsažených v předchozím rozhodnutí žalovaného není důvodem pro přiznání mezinárodní ochrany. Skutečnost, že žalobce k opakované žádosti přiložil doklad, který má prokazovat, že skutečně nedisponuje občanstvím země původu tedy nemůže být novou skutečností ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť na uvedených závěrech správního orgánu nemůže nic změnit a neodůvodňuje zkoumání jiných skutečností, než které byly zkoumány v rámci předchozí žádosti. Nedošlo tím ani ke změně azylového příběhu žalobce. Předložení potvrzení o zániku státního občanství nedokládá, že by žalobci v zemi původu hrozilo pronásledování nebo vážná újma.
39. Následně se soud zabýval otázkou, zda v předchozím rozhodnutí o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu skutečně byla řádně posouzena otázka postavení osob bez státní příslušnosti v Kazachstánu. V rozhodnutí o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 30. 8. 2023, č. j. OAM-922/ZA-ZA11-P10-R2-2021, je ve vztahu k posouzení otázky absence žalobcova kazašského státního občanství uvedeno: „Ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v Republice Kazachstán ze dne 30. 3. 2021, kapitoly g., která se věnuje postavení osob bez státní příslušnosti, vyplývá, že Ústava a zákony poskytují způsoby, jak řešit situaci osob považovaných za osoby bez státní příslušnosti, a vláda obecně se stavěla seriózně ke své povinnosti zmírnit břemeno, které představuje stav bez státní příslušnosti. Země přispívá ke stavu bez státní příslušnosti, neboť při zažádání o státní občanství Kazachstánu je vyžadováno, aby se žadatel zřekl státního občanství země svého původu, přestože nemá záruku, že mu bude občanství Kazachstánu uděleno. Podle UNHCR bylo vládou evidováno 7 757 osob bez státní příslušnosti, většinou ti, kteří nemají žádné doklady totožnosti, mají neplatné doklady totožnosti ze sousední země SNS, nebo jsou držitelé cestovních pasů ze sovětské éry, kteří obvykle bydleli v odlehlých místech bez možnosti získat úřední doklady. Podle UNHCR zákon poskytuje celou škálu práv osobám, které vláda uznala, jak osoby bez státní příslušnosti, právní postavení oficiálně registrovaných osob bez státní příslušnosti je zdokumentováno a tyto osoby jsou považovány za osoby s trvalým pobytem, který je udělen na 10 let v podobě potvrzení pro osobu bez státní příslušnosti. Podle zákona osoby bez státní příslušnosti po pěti letech pobytu v zemi mají nárok žádat o státní občanství.“
40. Ze zákona o státním občanství Republiky Kazachstán v platném znění od 1. 7. 2021, článku 6. vyplývá, že cizinci a osoby bez státního občanství mají v republice Kazachstán práva a svobody a mají rovněž povinnosti, které jsou stanoveny pro občany, pokud Ústava, zákony a mezinárodní smlouvy nestanoví něco jiného. Z obsahu zákona nevyplývá, že by jmenovaný nemohl svoji situaci navzdory dlouhodobému pobytu v České republice řešit, případně o státní občanství v případě jeho pozbytí opětovně požádat a využít tak zákonných nástrojů v tomto směru.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

41. *V případě nutnosti prokázání vazeb na zemi původu k vydání nových kazašských dokladů, žadatel disponuje prokazatelně minimálně duplikátem kazašského rodného listu, který si byl schopen zajistit od kazašských úřadů již v době pobytu na území ČR v roce 2005, tedy v době, když již dovršil plnoletosti, a navíc poté, co jeho matka již nabyla státní občanství České republiky pro účely své žádosti o udělení státního občanství, případně kazašským cestovním dokladem č. N4112116 s uplynulou platností, který byl pro účely jeho předchozího pobytu v souvislosti s jeho osobou evidován v cizineckém informačním systému. Nutno také dodat, že otec jmenovaného pan Ravfat Chakushin, nar. 4. 7. 1960, který taktéž od roku 1997 trvale žije v České republice, je doposud prokazatelně státním občanem Republiky Kazachstán, přičemž, jak vyplývá ze záznamu v cizineckém informačním systému, kazašské úřady mu vydaly v roce 2015 nový cestovní doklad č. N10085732 s platností do 13. 7. 2025, je tedy zřejmé, že přes tvrzení žadatele o pozbytí státního občanství, která nebyla v řízení jakkoliv reálně prokázána, zde v tomto směru nadále existují funkční vazby na zemi původu a tedy jistě reálné možnosti žadatele věc reálně řešit.*
42. *K problematice státního občanství jmenovaného tak správní orgán na základě uvedeného opětovně v pokračujícím řízení shrnuje, že nebylo spolehlivě prokázáno, že by jmenovaný byl osobou bez státního občanství, jak tvrdí, **nicméně správní orgán ve prospěch žadatele pro účely řízení z uvedeného faktu vycházel při hodnocení jeho situace** (zvýraznění doplněno soudem). V případě, že se tak skutečně vlivem jeho dlouhodobého pobytu v ČR, respektive, zejména v kontextu s procesem žádosti o udělení českého státního občanství stalo, nebylo zjištěno, že by jmenovaný neměl možnost uvedenou situaci řešit a své vazby na zemi původu prokázat, případně, že by se za dané situace ocitl v zemi původu v závažné situaci a postavení, kdy by měl správní orgán reálně předpokládat závažné porušení jeho práv ve smyslu zákona o azylu, a azyl tak z uvedeného důvodu jmenovanému udělit s ohledem na příslušnost k určité sociální skupině osob, konkrétně osob bez státní příslušnosti. Za závažné porušení lidských práv nelze považovat situaci, kdy by jmenovaný musel strpět obvyklé administrativní postupy. Ze zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v Kazachstánu ze dne 30. 3. 2021 vyplývá, že na území Republiky Kazachstán pobývá relativně vysoké množství osob bez státní příslušnosti, přičemž i pokud by jmenovaný kazašskou státní příslušnost v minulosti pozbyl vlivem úředních postupů, a tato mu nebyla přes prokázání vazeb na zemi své dosavadní státní příslušnosti opětovně navrácena, kazašské zákony dle zdroje poskytují celou škálu práv osobám, které vláda uznala jako osoby bez státní příslušnosti, právní postavení oficiálně registrovaných osob bez státní příslušnosti je v zemi zdokumentováno, přičemž tyto osoby jsou považovány za osoby s trvalým pobytem, který je udělen na 10 let v podobě potvrzení pro osobu bez státní příslušnosti. Podle zákona pak tyto osoby bez státní příslušnosti po pěti letech pobytu v zemi mají nárok zažádat o státní občanství, přičemž neúspěšní žadatelé se proti rozhodnutím odvolat, byť odvolací řízení bývá zdlouhavé.“*
43. *Z uvedeného dle soudu jednoznačně vyplývá, že žalovaný se otázkou postavení osob bez státní příslušnosti v Republice Kazachstán zabýval, přestože měl pochybnosti o zániku státního občanství žalobce. Situaci osob bez státního občanství zhodnotil žalovaný v obecné rovině i vztáhl obecně zjištěné skutečnosti na konkrétní situaci žalobce. Z uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že žalovaný se v rámci posouzení první žádosti žalobce postavením osob bez státní příslušnosti v Republice Kazachstán skutečně řádně zabýval. Z toho důvodu skutečnost, že žalobce předložil doklad, že je osobou bez státní příslušnosti, nebylo možné považovat v řízení o jeho opakované žádosti o mezinárodní ochranu za novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.*
44. *Soud dále zdůrazňuje, že je za situace, kdy se řádně vypořádal s otázkou postavení osob bez státní příslušnosti v zemi původu žalobce, nepodstatné, že žalovaný v žalobou napadeném Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.*

rozhodnutí zpochybnil věcnou správnost skutečností uvedených v potvrzení Konzulárního oddělení Velvyslanectví Republiky Kazachstán v České republice.

45. K tomu soud poznamenává, že není možné samotnou skutečnost, že žadatel o mezinárodní ochranu je bez státní příslušnosti, považovat automaticky za důvod pro udělení mezinárodní ochrany, jak naznačuje argumentace žalobce. Podstatné je, v jakém postavení se nacházejí osoby bez státní příslušnosti v zemi původu žadatele.
46. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že ve vztahu k otázce, zda žalobce ke své opakované žádosti předložil nové skutečnosti svědčící o tom, že mu v zemi původu hrozí pronásledování nebo vážná újma, žalovaný zcela správně dospěl k závěru, že žalobce žádné nové skutečnosti nepředložil ani netvrdil.
47. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí následně na základě informací o zemi původu zhodnotil bezpečnostní situaci v Kazachstánu. Na základě shromážděných informací žalovaný dospěl k závěru, že *„ačkoli tedy ze správním orgánem zajištěných informací o situaci v zemi původu žadatele vyplývá, že v Republice Kazachstán se bezpochyby vyskytují problematické případy v oblasti dodržování lidských práv, správní orgán i nadále zastává s ohledem na spisový materiál obou správních řízení jmenovaného stanovisko, že v jeho konkrétním případě nelze dojít k reálnému závěru, že by státní orgány měly v případě návratu do země vůči žadateli cíleně postupovat jakkoliv nespravedlivě či nepřiměřeně tvrdě, či že by případně měly takové závažné jednání vůči žadateli záměrně přehlížet či podporovat, a to ve vztahu k důvodům pro udělení mezinárodní ochrany.“*
48. Na základě všech výše uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žalovaný posoudil opakovanou žádost žalobce o mezinárodní ochranu zcela v souladu s právními předpisy a zcela správně dospěl k závěru, že žalobce ve své opakované žádosti netvrdil žádné nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a žalovaný řádně posoudil všechny skutečnosti rozhodné pro posouzení přípustnosti opakované žádosti o azyl (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, bod 19). Vzhledem ke skutečnosti, že žalovaný oprávněně dospěl k závěru, že opakovaná žádost žalobce o mezinárodní ochranu je nepřipustná ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, zcela oprávněně nepřistoupil k meritornímu posuzování opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.
49. Pro úplnost soud podotýká, že námitka, že žalobce s ohledem na neexistenci dokladů prokazujících vztah k zemi původu nebude do Kazachstánu vpuštěn, není otázkou, kterou by se měl zabývat správní orgán v rámci posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, ale je to otázka, která by měla své místo v řízení o správním vyhoštění nebo o povinnosti vycestovat.
50. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné z relevantních žalobních tvrzení neshledal důvodným. V rozsahu uplatněných žalobních námitek týkajících se skutečností relevantních v rámci posuzování přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu tedy shledal nedůvodnou i samotnou žalobou, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. tohoto rozsudku zamítl.
51. Současně s tím soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. tohoto rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 20. dubna 2026

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.